

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 447/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 12 maja 2021 roku w sprawie VII K 692/20			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	Obrazy prawa materialnego tj. art. 233 § 1 a kk poprzez jego błędną wykładnię. Ponadto podniesiono zarzut obrazy prawa procesowego poprzez powoływanie się na materiał dowodowy ze sprawy VII W 289/20 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim bez	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	ujawnienia go na rozprawie.		
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
<p>Zarzut obrazy prawa materialnego jest zasadny.</p> <p>Oskarżony w dniu 23 kwietnia 2020 roku w postępowaniu w sprawie o wykroczenie złożył fałszywe zeznania, jakoby to nie on był kierującym samochodem w chwili kolizji i pomógł o prowadzenie tego samochodu swoją matkę wskazując, jakoby to ona siedziała wówczas za kierownicą, zaś on i jego koledzy byli pasażerami, a po kolizji powiedziała jemu i jego towarzyszom, żeby sobie poszli, a ona wszystko załatwi (k. 3). Tymczasem nagrania z kamer samochodowych oraz zeznania świadków R. D. (k. 6), E. G. (k. 8), M. G. (k. 14), J. O. (k. 10) i A. J. (k. 12) wskazują, że jest to nieprawda. Matka oskarżonego pojawiła się na</p>			

miejscu zdarzenia już po kolizji i po tym, jak oskarżony i jego pasażerowie zbiegli z miejsca zdarzenia.

Sąd Rejonowy błędnie zinterpretował prawo materialne uznając, że oskarżony składając w tej sprawie fałszywe zeznania korzystał z kontratypu prawa do obrony.

Po pierwsze, należałoby zastanowić się, czy opis czynu jest właściwy, albowiem oskarżony zaprzeczając temu, że prowadził samochód w chwili kolizji dążył do uniknięcia odpowiedzialności za wykroczenie, a nie odpowiedzialności karnej. Oznacza to, że nie przysługiwało mu prawo do uchylenia się od odpowiedzi na pytania przewidziane w art. 41 § 1 kpw w zw. z art. 183 § 1 kpk, a tym samym nie miało do tej sytuacji zastosowania orzecznictwo o pozaustawowym kontratypie pozwalającym na

bezkarne składanie
fałszywych zeznań
w celu uniknięcia
odpowiedzialności
karnej przez siebie
lub osobę najbliższą
(por. Uchwała Sądu
Najwyższego - Izba
Karna z dnia 30
listopada 2004 r. I
KZP 26/04 opubl.
OSNKW 2004 nr 12,
poz. 102, str. 12,
Biul. SN 2004 nr 11,
Prok. i Pr. 2005 nr
2, poz. 10, str. 9,
KZS 2004 nr 12, poz.
3, str. 5, Wokanda
2005 nr 8, str. 16,
OSP 2005 nr 10,
poz. 117, str. 521,
OSNwSK 2004 nr 1,
poz. 2214, Legalis).
To z kolei oznacza,
że można było
rozważyć
postawienie
oskarżonemu
zarzutu z art. 233
§ 1 kk, ale z
uwagi na brak
takich argumentów
w apelacji
prokuratora na
dalszym etapie
postępowania i tak
nie będzie to
możliwe (pośredni
zakaz reformationis
in peius), więc
zagadnienie to nie
będzie dalej
analizowane, a przy
ponownym
rozpoznawaniu
sprawy Sąd
Rejonowy będzie
mógł przypisać
oskarżonemu co
najwyżej

przestępstwo z art. 233 § 1 a kk.

Po drugie, pomijając powyższy problem, to nawet przy przyjęciu, że oskarżony działał w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej (i przed wprowadzeniem przepisu art. 233 § 1 a kk miałyby prawo do składania fałszywych zeznań), to i tak Sąd Rejonowy błędnie zinterpretował orzeczenie Sądu Najwyższego, na które się powołał, a oskarżony tak czy owak popełnił przestępstwo składania fałszywych zeznań.

Istotnie, w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego pojawiła się rozbieżność. W uzasadnieniu powołanego w apelacji postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2020 r., I KZP 10/19, stwierdzono, że poprzednie judykaty straciły aktualność i w omawianej sytuacji nie zachodzi kontratyp pozwalający na złożenie niezgodnych z

prawdą zeznań.
Jednak w
powołanym przez
Sąd Rejonowy
postanowieniu Sądu
Najwyższego z dnia
10 grudnia 2020 r.
I KK 58/19 uznano,
że nowy przepis art.
233§ 1 a kk tego nie
spowodował, gdyż
norma ta odnosi
się do kręgu osób,
o których mowa
w art. 233 § 1
kk, a tymczasem
zakres podmiotów
podlegających
odpowiedzialności
karnej na podstawie
art. 233 § 1
kk nie obejmował
dotąd i nadal nie
obejmuje świadka,
który składa
fałszywe zeznania
z obawy przed
grożącą mu
odpowiedzialnością
karną i w granicach
jego własnego czynu
zabronionego.

Jednak, nawet w
tym drugim,
korzystniejszym dla
oskarżonego
orzeczeniu
wskazano wyraźnie,
że przyjęcie, iż art.
233 § 1a kk nie
narusza prawa do
obrony i umożliwia
realizację prawa
do milczenia jest
możliwe tylko przy
takim rozumieniu
tego przepisu, który
wyłącza możliwość
pociągnięcia do

odpowiedzialności
osoby składającej
zeznanie
nieprawdziwe po
pierwsze, z obawy
o samooskarżenie,
po drugie, w
granicach własnego
czynu i po trzecie,
**gdy nie stanowi
ono fałszywego
pomówienia
innej osoby.** Jak
bowiem
argumentowano w
uzasadnieniu tego
judykatu,
penalizacja
fałszywych zeznań
składanych przez
świadka z obawy
przed
odpowiedzialnością
karną grożącą jemu
samemu lub jego
najbliższemu, nie
narusza standardów
konstytucyjnych
tylko w zakresie, w
jakim zeznania te
nie są związane z
osobistą
odpowiedzialnością
karną świadka albo
stanowią
nieprawdziwe
pomówienie innej
osoby o ten czyn.

Tymczasem w
przedmiotowej
sprawie oskarżony
tak ukształtował swe
zeznania, że kłamiąc
na temat tego,
jakoby nie prowadził
pojazdu w chwili
kolizji jednocześnie
wskazał jako
kierującą swoją

matkę, tym samym pomawiając ją o to, że tę kolizję spowodowała.

Zatem nawet przy przyjęciu najkorzystniejszej dla oskarżonego interpretacji wyrażonej w w/w w judykacie i tak poniesie on odpowiedzialność za przestępstwo z art. 233 § 1 a kk.

Po trzecie, omawiane orzecznictwo wypracowane na gruncie poprzedniego stanu prawnego (i związane z unikaniem odpowiedzialności karnej) wypracowało koncepcję kontratypu składania fałszywych zeznań w celu obrony przed samooskarżeniem albo oskarżeniem osoby najbliższej, na równi stawiając te wartości.

Tymczasem w tej sprawie oskarżony nie tylko nie chronił osoby najbliższej, ale wręcz ją pomógł (co całkowicie umknęło uwadze Sądu Rejonowego). Taka postawa, jako głęboko niemoralna i urągająca prawu do uchylania się

od odpowiedzi na pytania mogące narazić osoby najbliższe na odpowiedzialność karną (pomijając na potrzeby analizy kwestię, że w sprawach o wykroczenia i tak norma ta nie ma zastosowania) nigdy, nawet w najbardziej spolegliwych w tej kwestii judykatach, nie była aprobowana i nie korzystała z tego kontratypu.

Pozostałe zarzuty apelacji prokuratora nie będą omawiane, gdyż analiza powyższych jest wystarczająca do wydania rozstrzygnięcia przez Sąd odwoławczy (art. 436 kpk).

Wniosek

O uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Oskarżonego należy skazać, albowiem

<p>wyczerpał znamiona zarzuconego mu przestępstwa. Wobec jego uprzedniej karalności warunkowe umorzenie postępowania nie wchodzi w grę. Reguła nie peius określona w art. 454 kpk nie pozwala w tej sytuacji Sądowi odwoławczemu na inne rozstrzygnięcie niż uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.</p>	
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>4.1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	

5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy		
Zwiężle o powodach utrzymania w mocy			
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwiężle o powodach zmiany			
1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	

Zwiąże o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.	Uniewinnienie	# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
Sąd Okręgowy uważa, że oskarżonego należy skazać			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
Sąd Rejonowy: • przeprowadzi postępowanie dowodowe w całości, • załączy akta lub kopie kart ze sprawy VII W 289/20 Sądu Rejonowego w			

Piotrkowie
Trybunalskim
dotyczącej
oskarżonego;

- przy
wyrokowaniu
będzie związany
poglądem
prawnym
zaprezentowanym
we
wcześniejszej
części
uzasadnienia
związanym z
zagadnieniem
kontratypu
składania
fałszywych
zeznań w celu
uniknięcia
samooskarżenia
lub oskarżenia
osoby
najbliższej;
- w razie skazania
i poczynienia
ustaleń
faktycznych
wskazujących
na to, że to
jednak
oskarżony
prowadził
samochód w
chwili kolizji,
Sąd Rejonowy
(po wydaniu
wyroku)
będzie miał
na uwadze
normę art.
304 § 2 kpk
i powiadomi
prokuratora o
podejrzeniu
popęnienia
ewentualnych

przestępstw przez tych ze świadków, którzy wersję oskarżonego w postępowaniu o wykroczenie wspierali (jego dwóch pasażerów i matka), a których prokurator z niezrozumiałych powodów pominął formułując akt oskarżenia. Sąd Okręgowy na tym etapie tego nie czyni, albowiem sprawa nie jest rozstrzygnięta, a Sąd Rejonowy ponownie ją rozpoznający nie może być związany oceną dowodów Sądu odwoławczego, tylko jego zapatrywaniami prawnymi i wskazaniem co do przeprowadzenia powtórnego postępowania (art. 442 § 3 kpk)..

1.10. **Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku**

Punkt rozstrzygnięcia wyroku	z	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu			
Punkt rozstrzygnięcia wyroku	z	Przytoczyć okoliczności	
7. PODPIS			

1.11. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok uniewinniający		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana